

Ervin Fritz

SRČEVJE SVETEGA ANDREJA

RADIJSKA IGRA

GLASOVI:

JEZUS
SVETI TOMAŽ
SVETI JANEZ
SVETI ANDREJ
APOSTOLI
GOSTILNIČARKA
JERICA
ANGELCI V ZRAKU
ANGELCI NA ZEMLJI

(Jesenska zvočna pokrajina, škorci kričijo in se spreletavajo iz enega zvočnika v drugega. V to kuliso popotni koraki več mož po grušču. Koraki se ustavijo.)

JEZUS:

Apostoli moji predragi,
dežela, v kateri smo zdaj,
je Dolenjska.
Koliko svetih veselih cerkva
je po hribih, po gričih, po gmajnah –
kakor nikoli nikjer!
Bratje preljubi,
to je naša, krščanska dežela.
Stoletja že čeznjo
pregrinja svoj plašč
kot bran pred posvetnim hudičem
moja žalostna mati Marija.

Dežela je dolgo trpela
brezbožno, s pregreho obraslo oblast,
a zdaj se nam spet je nasmehnil
naš čas,
čas rožnega venca,
pokore,
čas neprestanega posta.
Počijmo si, bratje, nedelja je,
zdaj zdaj bo poldne,
prisluhnimo.

(najprej iz daljave, potem vse bliže in vse glasneje, ubrano, razkošno zvonjenje zvonov, potem mednje orgle, čeznje pa s svojimi kristalnimi otroškimi glaski angelci)

ANGELCI V ZRAKU:

Kjer so cerkve,
so tudi zvoniki
in nad njimi oblaki.

ANGELCI NA ZEMLJI:

Kjer so cerkve,
so v njih svetniki,
taki in taki.

ANGELCI V ZRAKU:

Kjer so cerkve,
skrivnostno bučijo
orgel glasovi.

ANGELCI NA ZEMLJI:

Kjer so cerkve,
veselo brnijo
veseli zvonovi.

ANGELCI, oboji:

Veseli zvonovi
brnijo čez plan:
rodovi, stari in novi,
dober dan, dober dan.

(ko angelci in orgle utihnejo, se počasi umikajo tudi glasovi zvonov)

JEZUS:

Nedelja je, ves božji svet
se veseli je in praznuje,
toda resnično vam povem:
od svetka je pač bolj krščanski petek.
Naj petek vam bo vsak dan, bratje,
vsak petek pa trd, neizprosen post.

APOSTOLI:

Kot nas učiš, gospod:
vsak dan nam petek bo,
vsak petek pa trd, neizprosen post.

JEZUS:

Pojdimo spet na pot.
Skoz zreli ta vinograd bomo šli,
na oni strani griča bo spet bela cesta.
Roke lepo v razporke svojih halj,
apostoli, in trdno sklenjene v molitev,
tako ne bodo segale po tujem grozdju.

APOSTOLI:

Ubogali te bomo, učenik,
zavoljo posta in zavoljo greha
nad lastnino tujo,
ki bi se delal,
če bi sladkali se
s tem tujim grozdom.

JEZUS:

Tako je prav.
To je zapoved mojega očeta:
post posvečuj,
ne kradi tujega imetja.
Da nas dolgčas ne bo pestil,
molimo rožni venec,
vse tri dele.
Ti, sveti Janez, molil boš naprej,
in ko boš truden, se zvrstimo drugi.

(Sveti Janez začne moliti očenaš, drugi apostoli poprimejo, glasovi se oddaljujejo in zamrejo. Čez nekaj hipov se v drugi akustiki molitev spet približa. Pri prvem ameni Jezus ustavi molitev in hojo. Oglasijo se ptički.)

JEZUS:

Vinogradov je konec, bratje moji.
Na tej prijazni jasi,
kjer ptički pojejo
v čast mojemu nebeškemu očetu,
se bomo ustavili.
Vzel bom iz nedrij prtič bel.
Pogrnem ga na zemljico.
Tako.
Krog prtiča zberite se.
Zdaj bomo malo pljuvali.
Pljuvajte v prtič slinico.
Le pljuni prvi ti, sveti Tomaž,
najbliže prtiča stojiš.

SVETI TOMAŽ:

Prav čista je moja slina, učenik,
kot da bi sami božji angelci
na tešče v prtič pljuvali.

JEZUS:

Apostol vrli moj, sveti Tomaž,
ti nisi bral v vinogradu
in nisi se pregrešil zoper post
in tujo last.
Ti si edine svete vere vrl vojščak.
No, sveti Janez, zdaj pa ti,
le pljuni ven svojo slinico.
Tu k prtiču mi stopi, sveti Janez,
in pljuni, kar že na jeziku imaš.

SVETI JANEZ:

Jaz sem odščipnil samo zeleno vitico,
da bi mi v ustih delala kislico,
v vinogradu nisem jagod bral.
Pljunem samo zeleno kašico.
(pljune)

JEZUS:

Zelena vitica hrana ni,
pa tudi kmetičem se škoda delala ni,
to tudi nobena tatvina ni.
Sveti Janez, ti si brez greha
skozi vinograd prišel.
Zdaj si na vrsti ti, sveti Andrej.
Pljuni na prtič, sveti Andrej.

SVETI ANDREJ (*šveflja*):

Ne morem pljuniti, učenik.
Čuden krč me je prijel v čeljust,
sploh ne morem odpreti ust.

JEZUS:

Le pljuni na prtič, sveti Andrej.

SVETI ANDREJ (*šveflja*):

Ne morem pljuniti, učenik.
V mojih ustih nič sline ni,
huda žeja mi posušila jezik je.

JEZUS:

Kar k prtiču stopi
pa usta odpri.

APOSTOLI:

Poglejte, kaj se tu godi.
Iz ust so padle grozdne jagode mu tri.

JEZUS:

Kaj te ni sram, sveti Andrej?
Tri jagode si v tujem vinogradu obral
in si jih v postnem času v usta dal.

SVETI ANDREJ (*ne šveflja več*):

Ne zameri mi greha, o gospod.
Samo tri jagode sem obral,
še te me je bilo strah pogoltniti.

JEZUS:

Kako bomo napravili na svetu nov red,

če med nami samimi reda ne bo?

Če rečem post, potem se posti,

sveti Andrej.

Če rečem, ne jemlji tujega,

potem ne beri v tujem vinogradu,

sveti Andrej.

Mislil sem te napraviti za pastirja

dolenjskih in drugih kranjskih ovčic,

pa ti ne morem več zaupati.

Namesto da bi k pridu pasel moje ljudi,

bi njihov trud tlačil v svoj vamp,

namesto da bi moj post spoštoval,

bi samopašno gledal na svoj telesni prid.

To ljudstvo tu si zaslužilo ni

pastirja, kot bil bi ti,

sveti Andrej.

Izmed mojih se zdaj poberi stran,

gnil ud odsekamo,

da ne okuži zdrave rasti,

nič več ne boš apostoloval,

sveti Andrej.

SVETI JANEZ:

Ne kaznuj ga, učenik, vse, kar je prav.

Sveti Andrej je le tri jagode obral.

JEZUS:

Prav, sveti Janez, da si usmiljenega srca,

preudari pa, če mogoče le nimam prav.

Če ga postavim za pastirja,

takega, kot je,

bo v tej deželi božja cerkev ošabnica.

Božji služabniki bodo bogati

z bogatimi

in nikoli ubogi

z ubogimi.

S tujci se bodo zoper svoje ovce

spajdašili.

Bi rad, sveti Janez, bi radi vsi,

da bo v tej deželi
zaradi nas hudo?

SVETI JANEZ:

Samo mislil sem, učenik,
jagode tri veliko ni,
samo mislil sem,
vem pa, da imaš zmeraj prav.

JEZUS:

Kaj pa ti sam praviš,
sveti Andrej?

SVETI ANDREJ:

Učenik,
tvoja volja naj se zgodi.
Šel bom proč in spokoril se bom.
A rad bi bil z vami še kdaj.
Če prej ne, pa v božjem kraljestvu,
ko bo.

APOSTOLI:

Usmili se svetega Andreja,
učenik,
po svojem usmiljenju
si na vse strani znan.

JEZUS:

Usmilil se te bom, sveti Andrej,
ko se spokoriš.
A tvoja pokora
mora biti pokora res.
Če se spokoriš na smrt,
boš zaživel.
Če se spokoriš na življenje,
bo vse zaman.
Tu te pustimo, sveti Andrej,
pomni pa dobro,
kaj sem dejal.
Pojdimo, bratje, na gornjo stran.
Sveti Andrej, tu se ločuje pot.

(Glasbeni akcent, ki se razširi v petje in odpevanje dveh angelskih zborov.)

ANGELCI V ZRAKU:

Ptičica drobna tam gnezdo si znaša,
ali za ženko spleta gnezdo kos?
Suhljadi nabira in veje prepleta,
bo to za milo samičico dom?

ANGELCI NA ZEMLJI:

Gnezda ne spleta za ženkico svojo
in tudi sam ni ptiček droban.
To je sveti Andrej, ki znaša grmado,
grmado za svojo spokorniško smrt.

ANGELCI V ZRAKU:

Je sveti Andrej res tak hud grešnik,
da mu le ogenj grešno dušo obžge?

ANGELCI NA ZEMLJI:

Na hudi post tuje grozdje je trgal,
krivične je snedel sladke jagode tri.

ANGELCI V ZRAKU:

Potem pa le stopi, sveti Andrej, na grmado,
na štirih vogalih zakuri pod njo.

ANGELCI NA ZEMLJI:

Ko te prvi zubelj oblizne, reci: zbogom, življenje,
ko te drugi zubelj oblizne, reci: bog daj sveti raj.

SVETI ANDREJ:

Tako je Jezus, moj učenik, dejal,
ko me je izmed učencev napodil stran:
če se spokoriš na smrt, boš zaživel,
če se spokoriš na življenje, bo vse zaman.

ANGELCI, OBOJI:

Potem pa angelci ti veselo pojemo.
Potem pa angelci ti v ogenj pihamo.
Ko boš imel kot oglje ožgano telo,
Jezus te bo nazaj sprejel.

Oj le gori, le gori, grmadica,
le gori, le gori v njej, sveti Andrej.
Ko te prvi zubelj oblizne, reci: zbogom, življenje,
ko te drugi zubelj oblizne, reci: bog daj sveti raj.

(Grmada zagori, sliši se ob primerni zlovešči glasbi hudo prasketanje ognja in huk plamenov, potem časovni prehod, pojavijo se apostoli z molitvijo, molitev prihaja vedno bliže, ustavi jo sveti Janez.)

SVETI JANEZ:

Postojte, bratje, stoj, učenik,
kakšna grmada tukaj gori?
Ali naznanja Turčinov prihod,
ali pa bo že jutri Kres?

SVETI TOMAŽ:

Turki so daleč v Turčiji dol,
kresni dan, sveti Janez, je poleti tvoj god,
mi pa šele v hudo zimo gremo.
Ta grmada bo nekaj drugega.
Učenik, ti nam povej, kaj gori.

JEZUS:

Ta grmada je ogenj spokorniški,
v katerem je zgorel sveti Andrej.
Sam jo je na štirih vogalih prižgal,
sam vanjo stopil, da bi v njej skusil smrt.

SVETI TOMAŽ:

Nič po Andreju ostalo ni,
ni ne lobanje ne dolgih koščic.

JEZUS:

Bratje, s popotnimi palicami
malo po pepelu pobrskejte.

SVETI JANEZ:

Če še tako pepel premetavamo,
nič po Andreju ostalo ni,
kakor sam sveti sežgan pepel.

JEZUS:

Razgrebite čisto spodaj, pri dnu,
tam bo še nekaj Andrejevega.

SVETI TOMAŽ:

Nekaj se v sivem pepelu rdeči.

SVETI JANEZ:

Nič ni ožgano.

SVETI TOMAŽ:

Ni bela kost.

SVETI JANEZ:

Ud je, a roka ali noga ni.

APOSTOLI:

Jezus moj, kaj bi le to bilo?

SVETI JANEZ:

Saj to je ... ampak me reči je sram,
kot da je ... ampak izrekel ne bom.

SVETI TOMAŽ:

Jezus, a ni to spotakljiva stvar?
Takole poševno izpod pepela štrli
z glavico rdečo kot turški fes...

APOSTOLI:

Čudno, samo ta stvar mu zgorela ni.

JEZUS:

Sramežljivost nam brani imenovati jo,
rekli bomo,
našli smo svetega Andreja srčevje.
Tule razgrnem prtič svoj,
deni, sveti Janez, vanj srčevje,
ki ga ogej ni upepelil.
Nesli ga bomo s seboj.

SVETI TOMAŽ:

Kaj pa nam bo, učenik, to srčevje?
Poglej, kako iz cule grdo štrli,
kot da bo zdaj zdaj delalo meseni greh.
Kaj bi spotiko vlačili s seboj!
Rajši v pepelu pustimo jo,
ali pa jo zagrebimo
na britofu v zemljico žegnano.
Po sodnem dnevu bo svetemu Andreju
prav prišlo.

JEZUS:

Sveti Tomaž, kar vzdigni culico,
Andrejevo srčevje z nami gre.
To vse mora biti tako.
Napotimo se tjale dol v vas,
kjer bomo legli k počitku nocoj.

(Kolona apostolov odkoraka z molitvijo.)

ANGELCI NA ZEMLJI:

Angelci v zraku, ste videli
čudno srčevje v culici?
Le kaj bo z njim naš gospod,
se sprašuje angelski rod.

ANGELCI V ZRAKU:

Angelci na zemlji, na pot, na pot,
da vidite, kaj bo naš gospod
s srčevjem v culici,
da bomo videli angelci vsi.

(Angelsko pesem pretrga trkanje na duri.)

GOSTILNIČARKA:

Kdo trka tako pozno, ko je že noč?

JEZUS:

Mirni popotniki, zakasnili smo se.
Premraženi smo in utrujeni,
dvanajst pobožnih, odpri brez strahu,
kruha in vode bi, če imaš,
in vsakemu za pod glavo klop.

(Ključ škrtne, težka vrata zazijajo na ves glas.)

GOSTILNIČARKA:

Naša hiša ni krčma zanikrna.
Našlo se bo kaj za po grlu in za pod zob.
Lahko vam pripravim gostijico,
lahko rajate in vso noč praznujete.
Če ste premraženi in umazani od poti,
vam napolnim veliko leseno kad
z vročo vodo, da se okopate
in si s kože prah splaknete.
Če pa koga mogoče kje kaj tišči,
mu lahko zleze v kad Jerica, moja hči,
ampak Jerica v kad ne gre k vsakemu,
samo k tistemu, ki ne bi bil skop.
Le v hišo, le noter, popotniki.
Posedite, Jerica vam postregla bo.

(Moški gredo v hišo, stoli, kašelj, podrsavanje nog.)

Ti dični mož, vseh drugih popotnih vodnik,
tebi prvemu bom pripravila kad.
Če hočeš, ti sama noter zlezla bom,
hrbet ti zdrgnem, pa še kaj postorim...
Jerica, kje se obiraš? Prikaži se.
Goste imava. Polne roke dela bo za obe.

JERICA:

Ubogam vas rada, mati vi.

JEZUS:

Zahvaljeni, mati, za lep sprejem.
Kadi in kopeli ne potrebujemo.
Mi se bolj malokdaj kopamo.
V laseh in bradah imamo preljube gnidice,
ne bi radi, da se katera nam utopi.
Mi vse telesno preziramo,
postimo se
in za posvetnost ne maramo.
Prosili bi vaju za kruha hleb
in če nam dasta klopi za noč.

JERICA:

Vi, ki za kopel ne marate,
ki prezirate v kadi
tako mater kot hčer,
s čim boste prenočevanje plačali?

JEZUS:

Revni popotniki smo, Jerica,
dajta nam prenočišče za vbogajme.

JERICA:

Mati, če prenočišča ne plačajo,
jih naženite čez prag
v to mrzlo noč.
Kdor ženski lepoti odreka se
in nima božjaka za kruh in za klop,
naj zunaj z vaškimi psi
precvili noč.

JEZUS:

Mati in hči, usmilita se.

KRČMARICA:

Zastonj ne bo nič, vas je preveč.

JEZUS:

Samo hlebec kruha in vsakomur klop.

KRČMARICA:

Le ven iz hiše se mi poberite.

JERICA:

Kaj pa to v prtič zavito nosite?
Prtič je lepega tkanja, bogato vezen.

JEZUS:

V prtiču je povezana
dragocena sveta relikvija,
svetega Andreja srčevje.
Srečo prinaša in blagoslov
vsaki hiši, v kateri znajde se.

JERICA:

S prtičem in s tem, kar je v prtiču,
plačajte,
pa lahko pri naju noč prebijete.

JEZUS:

Ne moremo pa ga dati iz rok,
ne moremo vama z njim plačati,
vama pa v hišo
srečo prineslo bo.

KRČMARICA:

Potem pa zaradi svoje svete relikvije
v božjem imenu ostanite.
Tu si hleb kruha razlomite.
Klopi so po izbi vsepovsod.
Želiva vam mirno in lahko noč.

(Odideta, glasbeni preliv)

JEZUS:

Pojedli smo, bratje,
in žejo ugasili si,
tudi rožni venec zmolili smo,
zdaj lahko gremo v miru leč.
Srčevje svetega Andreja
pa moramo na mizo dati tako,
da ga bo Jerica, domača hči,
ki si ga nadvse želi,
ukradla lahko.

SVETI JANEZ:

O Jezus, kaj pa bo Jerica z njim?

JEZUS:

Napravila z njim bo, kar bo prav.

SVETI JANEZ:

Ne zameri mi, ljubi moj učenik,
vse se mi zdi tako,
da si s svetim Andrejem prehudo ravnal.

Za tri grozdne jagode
si ga iz svete cerkve pahnili stran,
da storil je v hudih plamenih smrt,
zdaj pa to njegovo srčevje
tu na mizi nastavljamo,
da ga ničvredna deklina v pest dobi,
da ga ukrade tako rekoč z božjo pomočjo.
Zadnji čas čudno ravnaš, gospod.

JEZUS:

Če vas kaj muči, pogovorimo se.

SVETI JANEZ:

Že nekaj mesecev nas razjeda dvom,
večkrat, gospod, si zelo čudno ravnal.

JEZUS:

Kar povej, sveti Janez, kaj ti srce teži.

SVETI JANEZ:

Poleti smo po Beli krajini popotovali.

Šli smo spat, če se še spomniš,

k revnim kmečkim ljudem.

Tam so imeli sinka bistrega.

»Mati, kaj boste s sinkom na jesen,«

si vprašal, gospod,

mater bistrega fantiča.

»V mestne šole bo moj Štefanček šel,

tam bo postal velik, učen gospod,«

ti je dejala kmetičica.

»Kaj ni to šolanje v mestu

za vas predrago?

Kje boste dobili ves ta denar?«,

si ti, učenik, jo vprašal spet.

In kmetičica reče: »Nič lažjega,

sejali smo žito, že v klasje gre.

Prodali bomo žito in dobili denar.«

Toda komaj smo drugo jutro

vzeli slovo

od matere skrbne, sinka Štefančka

in vseh prijaznih domačih ljudi,

si hitro storil tako,

da jim nad žito prišel je oblak.
Iz oblaka se gosta je toča razsipala,
dokler ni zrelega žita stolkla v tla.
S hudim si plačal dobroto jim
in njihov sin zdaj ne bo gospod.

JEZUS:

A to te, sveti Janez, prizadelo je?
Ima še kdo kaj?
Sem še napravil kaj hudega?
Kaj gubaš čelo, sveti Tomaž?

SVETI TOMAŽ:

Kmalu po tej toči pridemo v zidanico,
spet kmečka ženska nas posadi na klop,
naj jo vendar počakamo,
da nam od doma prinese kruh,
ki ga je pravkar vzela iz peči njena hči.
A ko smo ostali v njenem hramu sami,
si ti, učenik, stopil k sodu
in izdrl čep,
da je vse vino steklo po tleh.
Še ko je teklo iz soda,
smo šli naprej,
ženica s svežim kruhom
nas ni več našla v hramu,
našla pa je reva v hramu
prazen sod.
Iz česa, če ne iz hudobije,
si ji vino razlil?

JEZUS:

Hudobije me dolžiš,
sveti Tomaž?
Dolgo si molčal,
če je tako.

SVETI TOMAŽ:

Bal sem se te, gospod,
in še se bojim.

JEZUS:

Ne boj se, sveti Tomaž, nič ti ne bo.
Mislim, da vam še nekaj ne da miru.
Povej, kaj je, sveti Tomaž!

SVETI TOMAŽ:

Mogoče se spomniš bajtice,
kjer je prebival srečen par.
Bila sta mlada,
nista še imela otrok.
Sprejela sta nas z ljubeznijo.
Pri njiju smo jedli do sitega
in tebi sta edino postelj odstopila.
Ko smo odšli,
je takoj priromal tvoj črni oblak.
Iz njega je strela švignila
in njun skromni dom
je zgorel do tal.
Gospod,
zakaj delaš gorje dobrim ljudem?

SVETI JANEZ:

A doslej si tepel le neznane ljudi,
zdaj pa še nas si udaril,
gospod.
Sveti Andrej – za grozdne jagode tri.
Ne vemo, če je prav,
učenik.

JEZUS:

Dragi moji, ni vam dano poznati
vseh božjih poti.
Zato prehitro sodite
in božja volja
se vam hudobija zdi.
A naj vam kar po vrsti razložim,
da vas, dvomljivce, pomirim.
Najprej o materi, ki je hotela,
da bi bil njen sinek Štefanček
velik gospod.
Toča je res vse potolkla,

Štefanček bo ostal doma,
trden, prijazen, spoštovan kmet.
Za šole in mestno življenje ni bil.
Če bi šel zdoma, bi postal pesjan,
grenil bi sebi in materi
vse žive dni ...
Glede soda v hramu,
ko sem pipo izbil,
da je vino steklo po tleh –
tisto vino je bilo zastrupljeno.
Zlobna roka je nasula strupa v sod.
Prijazna kmetica
si take smrti zaslužila ni.
Pa tudi mi, če bi ga pili,
ne vem, kako bi bilo,
zato je o pravem času
steklo po tleh ...
Tudi hiša, ki je zgorela
zaradi strele,
ni zgorela v tri dni.
Pod njo je še vedno
skrit zaklad.
Veliko zlata
je pod hišo zakopanega.
Ko bosta prijazna in pridna
mlada človeka,
ki sta nam prenočišče dala,
temelje za novo hišo kopala,
bosta našla denar.
Bogastvo jima bo prav prišlo,
ker bosta imela mnogo otrok.
Če hišica pogorela ne bi bila,
nikoli ne bi zaklada našla ...
O svetem Andreju
pa vam pravil ne bom.
Pred našimi očmi
se vse godi.
Poglejte, zdaj zdaj bo potrkalo
na duri
In Jerica
bo z izgovorom med nas prišla.
(trkanje)

JERICA:

Slišala sem, da ne spite še.
Mati vam štefan vina pošiljajo,
da ga spijete za lahko noč
in po večerni molitvi pokrepčate se.

JEZUS:

Bog ti bo poplašal, Jerica.
Materi lepo zahvali se.

JERICA:

Če bi kdo še kaj potreboval,
kar pokličite. Lahko noč.

APOSTOLI:

Lahko noč.

JEZUS:

Ste videli? Srčevja več na mizi ni.
Spretno ga izmaknila je,
v svojo kamrico ga odnesla je.

APOSTOLI:

Kaj pa bo Jerica s srčevjem?

JEZUS:

Nad hišo letajo božji angelci,
tiho angelce poslušajte.

(Zasliši se spet oba angelska zbora, otroška zborčka, ki si odpevata.)

ANGELCI V ZRAKU:

Kaj pa delaš, Jerica ti,
s svetega Andreja srčevjem?
Tlačiti mrtvo moško meso
v svoje živo žensko telo,
Jerica, to je smrtni greh.

ANGELCI NA ZEMLJI:

O, angelci, bratci vi,
nikari motiti Jerice.

Kako pa naj se čudež zgodi,
če se Jerica nedolžno drži?
Jerica mora storiti greh.

ANGELCI V ZRAKU:

Kaj pa delaš, Jerica ti,
s svetega Andreja srčevjem?
Kaj pa zdihuješ tako sladko,
kot bi te ženin objemal močno?
Jerica, to je smrtni greh.

ANGELCI NA ZEMLJI:

O, angelci, bratci vi,
nikari motiti Jerice.
Z Jerico božji čudež se godi,
v njej sveti Andrej spet oživi.
Jerica, to je blagoslovljen greh.

(Sprememba akustike, drug prostor)

JERICA:

Mati moja prijazni vi,
pridite mi na pomoč,
čudne stvari se z menoj gode,
pridite brž v mojo kamrico.

GOSTILNIČARKA:

Nikar, Jerica, ne kriči sredi noči,
mi boš zbudila goste moje,
ki doli v točilnici trudni spe.

JERICA:

Mati moja, ukradla sem srčevje,
z mize sem vzela culico,
mislila sem, to so svetniške kosti,
hotela sem vzeti koščice kos
in ga shraniti v skrinjico,
da bi pred nesrečo me varoval,
a v culici niso bile svetniške kosti,
to srčevje je bilo, moško meso,
ki je kar samo šlo v moje telo.

Mati moja, bilo je čudno lepo.
A ko sem končno k sebi prišla
in sem se hotela znebiti ga,
srčevje čudno skopnelo je,
kakor na pomlad beli sneg,
da se ni česa znebiti bilo.
Mati moja, tako me je strah,
da sem zapravila dušico si.

GOSTILNIČARKA:

Nespametna hčerka,
lahko te je strah.
Kaj si storila, Jerica?
Ko bi bila vsaj prej mater vprašala,
mati je od hčere bolj izkušena,
užiti mrtvo moško meso
to je pod smrtnim grehom prepovedano.
Zdaj pa se boš spodaj v peklu jokala,
ker si storila smrtni greh.

JERICA:

O mati moja,
kaj sem pa vedela!
Srčevje je tako poskočno bilo,
kot če bi se v kadi šla
z gosti tiste lepe igrice.

GOSTILNIČARKA:

Nesrečna moja hči Jerica,
kar si storila,
se ti ne bo izbrisalo,
tu in onkraj zdaj večno prekleta si.

JERICA:

Še bolj, mati moja, pa se bojim,
da k vsemu temu še blagoslovljena sem,
da sineka k letu bom zibala.
Če bom nesrečnica zibala,
morda mi Jezus moj odpusti.
Šla pa bom tudi na božjo pot,
na Žalostno goro žegnano,

molit k Mariji sedem žalosti,
naj odpusti mi
zavoljo porodnih žena.
O Jezus, odpusti mi,
greha nespametnega se kesam.

(Vrata zaškripljejo, moški koraki.)

JEZUS:

Jaz sem Jezus. To so apostoli.
Ne bojta se nas, mati in hči.
Jerica, nič ne trepeči, kaj bo s teboj.
Kar se ti pripetilo je, se ti je moralo.
Takšna je božja volja bila.
Apostol sveti Andrej se pregrešil je
in bil je iz moje cerkve izgnan.
Napravil si je spokorno grmadico
in se za kazen za greh sežgal.
Ker si za greh izbral je smrt,
si zaslužil življenje je.
Zato je po njem ostalo to srčevje,
ki si to noč, Jerica, užila ga.
To, kar v telesuносиš, je sveti Andrej,
k letu ga srečno rodila boš.

GOSTILNIČARKA:

To je res sam Jezus z apostoli,
na kolena, moliva roženkranc, moja hči.

JEZUS:

Za molitev, mati, bo še čas.
Pri vaju ostali ne bomo več.
Zunaj se dela že beli svit,
z apostoli zvestimi šel bom naprej.
Še prej pa se s svetim Andrejem
pogovoril bom.
Sveti Andrej v telesu Jeričinem,
oglasil se, kliče te tvoj učenik.

SVETI ANDREJ *(z glasom kot na začetku igre, od znotraj):*

Slišim te, učenik.
Zahvaljen bodi za življenje novo.

JERICA:

Nekaj mi tukaj v trebuhu govori.

JEZUS:

Ne boj se, Jerica, to je tvoj otrok.

Kako je, sveti Andrej, se slišiva?

SVETI ANDREJ:

Kot bi zraven tebe stal, učenik.

JEZUS:

Torej dobro poslušaj me.

Ko se k letu iz Jerice porodiš,

boš še enkrat otrok, sveti Andrej.

Ko odrasteš, boš posvečen za mašnika,

čez vse cerkve v tej lepi deželi boš škof.

In zdaj me poslušaj, apostol moj,

in vsi tvoji nasledniki!

Kadar boste na postne dni

skozi vinograde šli,

bognedaj, da bi snedli kakšno tujo jagodo.

SVETI ANDREJ:

Bognedaj, da bi snedli kakšno tujo jagodo.

JEZUS:

Kadar boste na postne dni

skozi gozdove šli,

bognedaj, da si krivično prisvojite

kak narodov gozd.

SVETI ANDREJ:

Bognedaj, da si krivično prisvojimo

kak narodov gozd.

JEZUS:

In bognedaj, da bi imeli

tostransko veliko posest.

Imejte samo, kar vam dajo verniki,

ker Jezus sam ni ničesar imel.

SVETI ANDREJ:

Samo, kar nam bodo dali verniki,

ker Jezus sam ni ničesar imel.

JEZUS:

Zdaj pa pridno rasti, sveti Andrej,
v svoji mladi materi Jerici.

Ti, Jerica, pa poromaj
na Žalostno goro žegnano
k moji materi Sedem žalosti
in jo poprosi prelepo,
da ti bo dala porod lep.

Vi, mati Jeričina,
pa stkite iz prejice židane
svetemu Andrejčku prtič bel,
da bo vanj pljuval svojo slinico,
da ne bo nikdar več lakomen,
ne on ne njegovi nasledniki.
Pojdimo, bratje, že dela se svit.

APOSTOLI:

Čudo je res veselo to,
da sveti Andrej v drugič rojen bo
in da bo imel
prtič bel.

(Zvonovi, orgle.)

OBOJI ANGELCI:

Čudo je res veselo to,
Da sveti Andrej v drugič rojen bo
in da bo imel
prtič bel.
In da bo imel
in da bo imel
in da bo imel
prtič bel...

(Odpoved z imeni nastopajočih.)

KONEC